

REGLUGJÖRD
um
eftirlit með verksmiðjum og vélum.

I. KAFLI.
EFTIRLITSSKYLDA OG TILKYNNINGARSKYLDA.

1. gr.

Eftirlitsskyld eru samkv. lögum um eftirlit með verksmiðjum og vélum nr. 24, 7. maí 1928, verksmiðjur, verkstæði og vinnuvélar, þar sem þrír menn hið fæsta vinna saman að jafnaði, þó með þeim afbrigðum, sem greinir í lögnum.

Ennfremur allar aflvélar og vinnuvélar, nema þær séu svo búnar, annaðhvort vegna smæðar sinnar eða frágangs, að þær geta talist með öllu hættulausar.

Hættulausar og undanþegnar eftirlitsskyldu eru vélar, svo sem:

- a. Auglýsingatæki í gluggum, svo sem straumrofar, sýningarhillur, sem snúast, og litlar rafmagnsrellur, sem settar eru lausar í glugga.
- b. Smá rafhreiflar í sjóðtalningarvélum og samlagningarvélum.
- c. Smávélar tannlækna og skurðlækna (Röntgentæki ekki meðtalin).
- d. Hárþurkunartæki og hárþvottatæki án ása og reimhjóla.
- e. Ryksugur, sem tengdar eru ljósveitu.
- f. Veitidælur og aðrar dælur með gangumbúnaði, án ása og reimhjóla.
- g. Rafmagnsrellur allt að einn tíundi hestafl og aðrar rellur, ef þær eru minnst 2 m. frá gólfi og hlífum búnar.
- h. Rjómaþeytar og hrærivélar í brauðgerðarhúsum.
- i. Blástursvélar í smiðjum.
- k. Vélar, sem notaðar eru til þess að breyta riðstraum í rakstraum og til þess að breyta spennu rakstraums.

Aðrar vélar, sem ætla má skaðlausar, má fá undanþegnar eftirlitsskyldu, ef skoðunarmenn úrskurða svo umbúið, að hættulaust sé með öllu.

**Eftirlits-
skylda.**

2. gr.

Sérhver, sem fyrir eiginn eða annara reikning stjórnar fyrirtæki, sem umræðir í 1. gr., eða vinnu, sem rekin er með vélum knúðum eimi, vatni, vindi, olíu, rafmagni, eða annarskonar orkugjafa, skal tilkynna skoðunarmanni fyrirtæki þetta, tegund þess, orkugjafa og stærð, tölu verkamanna, aldur þeirra og kyn, láta í té þær skýrslur, er sýna hvernig fyrirtækinu er háttað. Þau fyrirtæki sem til eru þegar samþykkt þessi gengur í gildi, skal tilkynna innan 30 daga frá þeim tíma. Eyðublöð fyrir skýrslur fást hjá skoðunarmönnum.

**Tilkynn-
ingar-
skylda**

II. KAFLI.
TILHÖGUN Á VINNUSTÖÐVUM.

A. Almenn ákvæði.

3. gr.

Sérhver, sem ætlar að reisa eða reka verksmiðju eða verkstæði, eða breyta eldra fyrirtæki, láti skoðunarmanni í té sundurliðaða greinargerð ásamt uppdráttum, er sýni alla tilhugun húsa og véla.

Uppdrættir skulu vera í tveim eintökum, þar af annar á ljósan pappír með dökkum línun. Æski umsækjandi að fá eitt eintak endursent, með vætanlegum breytingum, skal hann senda þrjú eintök.

Undir löggin falla einungis þeir hlutar húsa, sem að eins eru notaðir til vinnu eða rekstrar, en ekki skrifstofuherbergi.

**Tilkynning
til skoðun-
armannas.**

Um styrkleika húsa fer eftir gildandi húsgerðar samþykktum, nema um stór hús sé að ræða og þar er tilhögun véla reynir á burðarmagn veggja; skal þá húsagerð hagað eftir þeim ákvæðum, sem atvinnumálaráðherra setur.

4. gr.

Í hverri vinnustofu mega ekki fleiri menn vinna að staðaldri en svo, að nægilegt loftrúm sé fyrir hvern einstakan.

Í vinnustofum, þar sem vinna hefir ekki spillandi áhrif á andrúmsloftið, skal hver verkamaður hafa 8 rúmmetra loftrúm. Ef um þá vinnu er að ræða, að á vinnustaðnum myndist ryk, eimur eða óheilnæmar lofttegundir, skal hver einstakur verkamaður hafa alt að 12 rúmmetra loft-rúm eftir því sem eftirlitsmaður tekur til.

Loftrúmið má ekki minka með því að geyma mikið efni, hvort heldur óunnið eða unnið á vinnustaðnum, nema dregið sé frá fyrir því og fjölda verkamanna hagað eftir því.

**Loftrúm
í vinnu-
stofum.**

5. gr.

Vinnustofur í verksmiðjum og verkstæðum, sem gerð eru eftir að reglugjörð þessi gengur í gildi, mega ekki vera lægra undir loft en 2.5 metrar. Séu gangreimar og ásar upp undir lofti, skal lofthæðin vera minst 3 metrar.

Efri brún glugga skal vera minst 1.25 m. fyrir ofan jörð. Gólf mega ekki vera dýpra en svo, að laus séu við vætu frá grunnvatni.

Ef vinnustofur eru í kjallara skulu þær vel varðar gegn jarðraka.

Gólf skulu vera þétt og traust. Ef gólf eru úr tré, en ekki dúklögð, skulu þau borin fernisolíu, þar sem því verður viðkomið.

Í vinnustofum, þar sem vinna hefir í för með sér mikinn vatnsaustur, skal gólf vera vatnshelt og með hæfilegum halla að afrás fyrir vatnið. Þar sem verkamenn halda sig við vinnu, skulu vera tréristar fyrir þá að standa á.

Í vinnustofum, þar sem eru steingólf og verkamenn hafa miklar kyrsetur eða kyrstöður, skulu vera timburflekar eða mottur til varnar gegn fót kulda, ef þurfa þykir.

**Vinnu-
stofur**

6. gr.

Verkamenn skulu jafnan eiga kost á, að neyta matar sín undir þaki og þar sem atvik leyfa í upphituðu herbergi, ef þess er auðið.

Þar sem hollustuhættir krefjast, að ekki sé matast í vinnustofunni, skal verkamönnum fengið annað húsrúm til afnota um máltíðir.

Ekki er leyfilegt að matast í vinnustofum þar sem mikið ryk, eimur, gastegundir eða því um líkt myndast við vinnu, svo sem:

Í fiskmjölsverksmiðjum þar sem þur bein eru möluð. Í málmsteypustofum eða þar sem unnið er að málmhúðun. Í stofum, þar sem tuskur eru aðgreindar. Í þvottahúsum og litunarstofum.

**Mötun í
vinnu-
stofum.**

7. gr.

Loftrásir skulu vera í öllum vinnustofum, nægilegar til þess að halda þar góðu andrúmslofti. Enn fremur ber að gæta þess, að gastegundir, sem óhollusta eða sprengihætta stafar af, svo og reykur, ryk, hitasvækja og eimur sem myndast í einstökum stofum, sé leitt burt og af fremsta megni hindrað að komast í aðrar vinnustofur.

Aflvélar, sem spilla andrúmsloftinu, skulu vera í sérstakri stofu með góðri loftrás, nema svo sé umbúið og trygging fyrir, að áliti skoðunarmanns, að loft í vinnustofu spillist ekki.

Þar sem lýsingartæki draga til sín hluta af andrúmsloftinu, skal höfð hliðsjón af því við ákvæði um fjölda verkamanna í vinnustofu.

Þar sem myndast geta gastegundir, sem sprengihætta getur stafað af, skal tryggilega búið um lýsingartæki.

**Loftræst-
ing í vinnu-
stofum.**

8. gr.

Erindislausum mönnum skal stranglega bannaður aðgangur að stofum þar sem í eru hættuleg efni (ætandi eða eldhætt). Skulu slík eiturefni geymd í gler- eða postulínsílátum með loftþéttum lokum. Greinilega skal sjást á hverju íláti, hvað innihaldið er. Eiturefni skulu ennfremur geymd í lokuðum hirzlum.

Vinnustofur, þar sem eru hættuleg efni.

9. gr.

Þar sem unnið er í lokuðum vinnustofum skulu þær hitaðar ef því verður við komið án mjög mikils tilkostnaðar. Skoðunarmaður ákveðuri hve heitt skuli vera í vinnustofum, venjulega 10 - 15° C.

Í hverri vinnustofu sem krafist er að hituð sé, skal vera hitamælir á hentugum stað. Með skýlum eða hlífum skal birgja fyrir hitageisla frá ofni eða ljósi, þar sem ella stafa af óþægindi fyrir verkamenn.

Upphitun vinnustofa.

10. gr.

Vinnustofum, göngum, stigum og öðrum stofum, þar sem verkamenn hafast við, skal haldið hæfilega hreinum.

Skal ræstingu hagað eftir því, hver vinna er stunduð og eftir tilhögun vinnustöðva. Ef vinnuhættir virðast krefjast þess, geta skoðunarmenn fyrirskipað meiri háttar ræstingu einu sinni eða tvisvar á ári. Skulu þá vandlega þvegnir allir veggir, sem þvegnir verða, loft, gluggar og hurðir; að öðrum kosti sé gert hreint á annan hátt, kalkmálað eða svipuð aðferð notuð.

Ræsting á vinnustöðvum má ekki fram fara á meðan vinna stendur yfir, nema nauðsynlegt sé. Ekki má heldur nota síðasta stundarfjórðung, áður en vinna byrjar, til ræstingar.

Á hverri vinnustöð skulu vera salerni, sem eru sæmileg að frágangi og hæfilega aðskilin frá vinnustofum. Ef þau eru afþiljuð í sjálfum vinnustofunum, skulu þau vera vatnssalerni og með góðri loftrás út. Fyrir hverja 20 verkamenn skal vera minst 1 salerni. Þar sem að staðaldri vinna hið fæsta 5 konur, skal vera sjerstakt salerni fyrir þær. Fyrir hverjar 15 konur skal vera 1 salerni.

Hrákadallar skulu vera í vinnustofum eftir þörfum.

Í öllum vinnustofum, þar sem nokkur eldhætta er, skulu reykingar stranglega bannaðar og skal festa upp auglýsingar um það bann þar sem þurfa þykir. Einnig er þar bannað að fara með óvarinn eld.

Hreinlæti í vinnustofum og bann við reykingum.

11. gr.

Á vinnustöðvum, þar sem þörf er vegna vinnuhátta, að álitu skoðunarmanns, skulu ávalt vera til nauðsynlegar sáraumbúðir. Það fer eftir vinnunni, hverjar umbúðir skulu vera, og fyrirskipar skoðunarmaður eftir eðli vinnunnar, hve miklar birgðir umbúða skulu til vera.

Sáraumbúðir skulu geymdar á stað, þar sem greiður aðgangur er að þeim, fyrir alla þá, sem á vinnustaðnum eru.

Sáraumbúðir í vinnustofum.

B. Sjerstök ákvæði.

12. gr.

Letursteypuvélar og setjaravélar, þar sem notuð er málmsteypa, skulu vera í sjerstakri stofu, með hæfilegri loftrás. Ef vélinni fylgir sérstakur bræðsluofn, skal vera á honum lok, sem auðvelt er að handleika; enn fremur skal hann tengdur reykháfi. Þar sem ekki eru sérstakir bræðslaofnar en bræðsludeiglan er í sjálfri vélinni, skal vera loftrás í reykháfi eða út á annan hátt.

Prentsmiðjur.

13. gr.

Málmhúðun og málmsteypa skal fara fram í sjerstökum vinnustofum; þó er leyfilegt að steypa málm í venjulegum járnsteypusmiðjum. Skoðunarmenn geta krafist þess, að verkamenn hafi hlífðargrímur eða gleraugu til varnar gegn sterku ljósi, sterkum hita, reyk, eimi eða óheilmæmu ryki.

Málm-iðnaður.

14. gr.

Í vinnustofum, þar sem nauðsynlegt er vinnunnar vegna að hafa rakt loft, má þó ekki vera meiri raki en svo, að verkafólki sé engin óþægindi að. Leita má umsagnar skoðunarmanns, hvert rakastig loftsins skuli vera, og skal þá rækmælir vera í vinnustofunni.

Bannað er að sjúga, þráðinn i skyttunni fram með munninum.

**Ullarverk-
smiðjur.**

15. gr.

Hver sú vinnustofa, þar sem unnið er með benzíni eða öðrum vökvum með lágu logamarki eða þurkaðir hlutir, sem vættir eru í slíkum vökva, skal með öllu aðskilin frá stofum, sem hafa einhverskonar eldstæði eða óbygð ljós. Slíkar vinnustofur skulu lýstar með rafmagnsglóðarljósum án rofa, og skal yfir ljóskúlunni vera glerhjálmur og falla þjett á. Rofar ljósanna, svo og öryggi, skulu vera utan vinnustofunnar. Sjeu önnur tæki notuð til ljósa, skulu þau vera utan stofunnar og lýsa í gegn um rúður sem falla þjett í vegg.

Hita skal með eimi, vatni eða lofti, og tóbaksreykingar skulu stranglega bannaðar.

Verkafólk má ekki bera eldspýtur eða ganga á járnslignum skóm. Vinnustofa sú, þar sem þvegið er eða skolað úr eldfimum vökva eða vökví er eimdur, má ekki vera undir öðrum vinnustofum og skal verða komist beint úr henni og undir bert loft, án þess að fara stiga eða ganga.

Dyr skulu opnast út og vera fleiri en einar, ef fleiri en 2 vinna í stofunni. Einar dyr nægja þó, ef andveldlega verður komist út um glugga. Ef ekki er á annan hátt séð fyrir nægilegri endurnýjun á andrúmslofti, skal vera loftgat neðarlega á vegg. Gat þetta sé með öryggisneti að innan, eða ella komið fyrir loftdylu, sem sögi loftið út úr stofunni. Jafnan ber að gæta þess, að loftið, sem út streymir komi ekki nálægt eldi eða óbygðu ljósi. Hreiflar mega ekki vera í vinnustofunni.

Þvottavélar skulu vera með þéttum lokum, sem einungis séu opin, þegar föt eru í látin eða úr þeim tekin. Vinnuborðin skulu vera held og með brík og afrás, sem endi í lokuðu hylki.

Eimingartækið skal vera með öllu þétt og hitað með gufu. Svalatækið skal hafa nægilegt svalavatn til þess að þetta allan eim. Ekki má nein stífla vera á afrásinni fyrir eiminn og vökvann.

Eldfiman vökva má hvergi geyma nema í lokuðum málmhylkjum. Á öllum ílátum skulu vera þétt lok. Leyfilegt er þó að hafa óbygða alt að 5 lítrum, sem verið er að vinna með.

Föt, sem hreinsa skal, skulu vandlega skoðuð, áður en farið er með þau í vinnustofuna, að ekki sé í þeim eldspýtur eða aðrir eldfimur hlutir. Ef fötin hafa verið þurkuð við hita áður en farið var með þau í hreinsistofuna, skulu þau vandlega kæld áður.

III. KAFLI.

VÉLAR OG EIMKATLAR.

A. Aflvélar.

16. gr.

Ef aflvél er svo stór, að vélgæslumaður þurfi að framkvæma vinnu sína að nokkru leyti á pöllum, skulu þeir girtir með 1 m. hárra girðingu; fótlistar skulu vera á þeim og efni pallanna gárað járn.

Ef aflvélin er í vinnustofu eða á öðrum stað, þar sem umferð er mikil, skal hún vera girt með að minsta kosti 1 m. hárra girðingu úr járn, traustri og hæfilega þéttri. Skal girðingin vel fest í gólf, vegg eða undirstöðu vélarinnar, í hæfilegri fjarlægð frá ganghlutum hennar.

Hvar sem aflvélin er, skulu allir hreyfihlutar hennar vera þannig hlífum búnir, að vélgæslumanni stafi ekki hætta af starfi sínu.

Þar sem aflvélin er ekki afgirt, og kasthjól hennar snýr ekki að vegg, skal það búið hlíf 1.5 m. hárra eða 1 m. hárra girðingu í hæfilegri fjarlægð. Þó þarf ekki að afgirða kasthjól hreifla, sem eru undir 12 ha. að stærð, ef þeir eru í sjerstöku herbergi, sem einungis vélgæslumaður gengur um.

Um farandvélar gilda sömu ákvæði.

**Girðing um
aflvélar og
hlífur.**

17. gr.

Ef aflvélin er hreifill skal hann svo gerður, að ræsa megi hann umbúnaður hættulaust. Ef handsveif er notuð, skal hún vera sjálflosa eða frá henni gengið á annan öruggan hátt.

Útblásturspípan skal vera vel varin gegn hitaútrás og má hvergi liggja nærri tré.

Eldsneytishylki hreifils skulu gerð úr plötum negldum eða soðnum saman, svo að held séu. Þau skulu vera stöðugt á sínum stað og búið afrás með öryggisneti fyrir gastegundir. Skal svo umbúid, að þar sé nægilega bjart, svo að ekki þurfi að bera að óbyrgt ljós, er hætta kynni af að stafa.

**Ræsingar-
umbúnaður
hreyfla og
eldsneytis-
hylki**

18. gr.

Ef aflvélin er vatnsvél. skal vera rist fyrir aðrás vatnsins sem næst vélinni. Ristin skal vera traust og eigi meira en 10 cm. milli stafa í henni. Skal birgt yfir vatnið milli ristar og vélar.

**Vatns-
vélar.**

19. gr.

Trygg girðing skal vera um vindvélar, og svo um búid. að stöðva megi þær frá jörð.

Vindvélar

20. gr.

Sérhver eimketill með þeim tækjum og pípum er fylgja, skal vera hæfilega traustur, svo að samsvari ketilþrýstingnum.

Gerð nýrra katla skal vera samkvæmt þeim reglum, sem gilda hjá flokkunarfélögunum: Lloyds Register of British and Foreign Shipping, Bureau Veritas og Germanischer Lloyd.

**Gerð
eimkatla.**

21. gr.

Hitaflötur eimketilsins, þ. e. ketilhylkið, hol eða pípur. sem eldur eða reykur leikur um. skal allur hulinn vatni, og skal minsta vatnshæð vera eigi neðar en 10 cm. fyrir ofan efsta hluta hitaflatar.

Þessi ákvæði ná þó eigi til:

1. Yfirhitara, sem eigi eru hlutar af katlinum sjálfum.
2. Þeirra hluta af hitaflötum plötukatla, sem aldrei geta glóhitnað, hvernig sem kynt er, vegna smæðar sinnar og legu. eða af því að þeir eru varðir fyrir hita; eigi getur talist hætta á glóhitun. ef hitaflötur sá, sem hulinn er vatni, er 20 sinnum stærri en ristarflöturinn. og dragsúgur hafður eða 40 sinnum stærri en ristarflöturinn og vélsúgur hafður.
3. Pípukatlar, ef pípurarnar eru alt að 10 cm. að innanþvermáli og hringrás vatnsins er svo sterk, að þeir hlutar hitaflatar, sem eru ofan við minstu vatnshæð, geti aldrei glóhitnað, hvernig sem kynt er.

Hvergi í hitafleti ketils má vera steypujárn eða kopar. Undanskildar eru þó ketilpípur, sem eru ekki meira en 10 cm. að innan þvermáli; þær mega vera úr kopar.

Þegar reiknuð er stærð hitaflatar, skal í plötukötlum taka utanþvermál pípnanna. en í pípukötlum innanþvermál.

Eigi má hafa plötukatla með soðnum plötum, er eimþrýstingur mæðir á að innan, nema suðan reynist fullþjett við þrýstiraun (sbr. 51.gr.), og engin varanleg aflögun komi þá fram; traustastöðull á soðnum plötum í ketilhylkinu má eigi vera hærri en 70%.

**Hitaflötur
ketilsins.**

22. gr.

Á eimkatli hverjum skal vera málmvísir og greinilegt málmmerki, er sýni minstu vatnshæð, sem getið er um í 21. gr. Merki þetta sé fest á sjálfan ketilinn og skal vera sýnilegt þó ketillinn annars sé varinn. Verði þessu ekki viðkomið, skal einnig setja merki á ketilverjuna eða vegginn.

**Vatnshæð-
armerki.**

23. gr.

Til þess að hægt sé að athuga vatnshæðina í katlinum, skal vera á honum vatnshæðarglas og tveir reynilásar eða reynilokar. Á kötlum, sem hafa vélsúg, skulu vera tvö vatnshæðarglös og tveir reynilásar.

**Vatnshæð-
arglös og
reynilásar.**

Vatnshæðarglösum skal svo fyrirkomid, að vatnið að eins sjáist í þeim, þegar það er fullum 5 cm. fyrir ofan efsta hluta hitaflatar. Neðri reynilásinn sé 7.5 cm. fyrir ofan efsta hluta hitaflatar. Vatnshæðarglösin skulu búin nauðsynlegum stíflum eða blásturslásum (eða lokum) úr eir, og einnig hlífum, ef háþrýstingur er á katlinum. Bestar eru glerhlífar með ísteyptu vírneti. Ef vatnshæðarglös „Klingers“ eru höfð, þarf eigi hlífar.

Reynilásar og glasalásar skulu þannig gerðir, að hægt sé að reka beint í gegnum þá til þess að ná burtu ketilsteini og öðrum óhreinindum. Séu þeir á sameiginlegri standpípu, skal hún vera úr mjög traustu efni (kopar eða stáli) ; ef standpípa er eigi á katlinum sjálfum, skal víddin á rásinni milli hennar og vatnsholsins í katlinum eigi vera minni en 5 cm. eða að minsta kosti 4 cm., ef þvermál ketilsins er minna en 2 m. Bæði þessi rás og rásin til eimholsins í katlinum skulu vera með stíflum á sjálfum katlinum. Rennilás skal vera neðst á rásinni til vatnsholsins.

Tækjum þeim, sem að framan eru nefnd, skal vera svo fyrir-komið, að sá sem gætir vatnshæðarinnar, geti hæfilega athugað þau og sint þeim. Loki glasalásarnir sér ekki sjálfir, skal svo um búid, að þeim verði greiðlega lokað frá kyndistöðvum eða palli.

24. gr.

Eimketill hver skal vera í sambandi við eigi færri en tvö hvort öðru óháð veititæki og geti hvort þeirra um sig hækkað vatnið í katlinum þó fullur eimþrýstingum sé í honum, og fullur kraftur á; annað veititækið skal mega hreyfa með handafli.

Veititæki.

Leyfilegt er að láta tvo katla eða fleiri vera saman um veititæki, ef það er þess megnugt að veita bæði hverjum katli fyrir sig og öllum kötlunum í einu nægilegt vatn.

Frá veititækjunum skulu liggja tvær, hvor annari óháðar, pípur í hvern ketil, og skulu þær á katlinum sjálfum hafa veitiloka er lokast af sjálfu sér og afstýra því, að vatnið renni úr katlinum gegnum veitipípunar; milli veitiloka og ketils skal ennfremur vera stífla (lás eða loki), bæði stíflan og veitilokinn skulu vera úr mjög traustu efni og þannig fyrirkomid, að auðvelt sé að komast að þeim. Á stíflunni skal vera lítill rennilás til þess að athuga heldni hennar. Ef annað veititækið er veitidæla, hreyfð af aflvél, skal vera öryggisloki á lokahúsi veitidælunnar.

25. gr.

Á eimkatli hverjum skal vera að minnsta kosti einn öryggisloki, en tveir, ef hitaflötur ketilsins er yfir 30 m². Farandkatlar allir skulu hafa tvo öryggisloka. Fargið á lokana skal vera af lóðum eða fjöðrum, sem þrýsta á þá, annaðhvort beint eða með vogarstöngum. Fjaðurfarg má þó aðeins nota á farandkötlum eða kötlum, sem á einhvern hátt mæta miklum hristing, svo og á kötlum með miklum þrýsting.

**Öryggis-
lokar.**

Fargið má ekki vera meira en svo, að eimurinn fari að opna lokana, þegar afl hans nemur meiru en ketilþrýsting, þ. e. mesta þrýsting, sem í katlinum má vera samkv. rannsókn skoðunarmanna, sbr. 49. gr. og eigi má auka fargið úr því með því að spenna fjöðrina meira eða þyngja lóðin eða færa þau utar á vogarstöngina. Vogarstengur skulu ekki vera lengri en svo, að lóðin séu alveg úti á enda, þegar fargið er hæfilegt. Stillir skal vera á fjöðrum, svo að spenna þeirra geti ekki aukist.

Að öðru leyti skulu öryggislokarnir þannig gerðir, að eimurinn geti aldrei kastað þeim af, jafnvel þó að fargið bresti.

Lokahúsin, lokarnir sjálfir, sæti þeirra og þollar skulu vera úr mjög traustu efni. Lokahúsin skulu vera á sjálfum katlinum, svo að hálsinn milli húss og stéttar verði sem stytur; þau skulu búin rásum fyrir eimvatnið; í þessum rásum mega ekki vera slíflur.

Á öryggislokum, sem fergðir eru beint, skulu vera léttitæki, sem náð verði til frá kyndistöð eða palli.

Á öllum kötlum skulu ljósop öryggislokanna öll til samans vera svo stór, að þrýstingurinn á katlinum fari ekki meira en 10% fram úr ketilþrýstingnum, þótt kynt sé í 20 mín., við þann súg, sem völ er á, að lokuðum öllum stíflulokum og við rétta vatnshæð.

Á kötlum, sem gerðir eru fyrir dragsúg, svo og kötlum með vélsúg með minni hitaflæti en 30 ferm., er þessu ákvæði fullnægt, svo fremi samanlögð ljósop öryggislokanna, eða samanlagt flatarmál þeirra lokaopa, sem eimur á útkvmt um, þegar öllum öryggislokum er lyft samtímis, er eigi minna en segir í töflu þeirri, er hjer fylgir. En hún sýnir í fermillimetrum samanlagt í ljósop lokanna á hvern fermetra hitaflatar ketilsins, er svarar til ketilþrýstingsins í kg./cm² auk loftþyngdar. Yfirhitarar, sem ekki er hægt að loka úr sambandi við ketilinn teljast til hitaflatar ketilsins.

TAFLA.

Yfirþrýstingur í katlinum kg/cm ²	Flatarmál öryggislokanna í mm ² /m ² hitaflatar	Yfirþrýstingur í katlinum kg/cm ²	Flatarmál öryggislokanna í mm ² /m ² hitaflatar
allt að 1,0	350	frá 7,0 til 8,0	70
frá 1,0 til 1,5	250	- 8,0 - 9,0	62
- 1,5 - 2,0	200	- 9,0 - 10,0	56
- 2,0 - 2,5	170	- 10,0 - 11,0	52
- 2,5 - 3,0	150	- 11,0 - 12,0	49
- 3,0 - 3,5	130	- 12,0 - 13,0	46
- 3,5 - 4,0	120	- 13,0 - 14,0	43
- 4,0 - 4,5	110	- 14,0 - 15,0	40
- 4,5 - 5,0	100	- 15,0 - 16,0	38
- 5,0 - 5,5	90	- 16,0 - 17,0	37
- 5,5 - 6,0	84	- 17,0 - 18,0	36
- 6,0 - 7,0	79	- 18,0 - og þar yfir	35

Ef ketillinn er gerður fyrir vélsúg og hitaflöturinn er stærri en 30 ferm., skal samanlagt ljósop öryggislokanna aukast að sama skapi, sem eimmagnið verður þá meira en við dragsúg.

Ef ketillinn er gerður fyrir fljótandi eldsneyti eingöngu, reiknast samanlagt ljósop öryggislokanna 1¼ sinnum það ljósop, sem þeir myndi hafa, ef honum væri ætlað að brenna kolum.

Enginn öryggisloki má vera minni en 25 mm. eða stærri en 100 mm. að þvermáli.

Rásirnar fyrir eiminn frá katli til öryggisloka og frá þeim og út mega hvergi hafa minna þverskurðarflöt en samanlagt ljósop öryggislokanna.

Eimhylki og yfirhitarar og því um líkt, sem hægt er að loka úr sambandi við ketilinn og liggja undir beinum áhrifum af eldi eða reyk, skulu hafa sérstakan öryggisloka og brunahlífar, þar sem þess er þörf.

26. gr.

Á eimkatli hverjum skal vera að minnsta kosti einn sæmilegur þrýstimælir, með kvarða er sýni þrýsting í kg./cm². Mæli þennan skal unnt að loka úr sambandi við ketilinn með lás. Á mælinum skal vera skýrt rautt strik við ketilþrýstinginn, en kvarðinn skal vera þeim mun lengri, að hann geti sýnt þann þrýsting, sem notaður er við þrýstiraun. Á þrýstimælispípunni skal vera vatnsbogi.

**Þrýsti-
mælar.**

27. gr.

Á eimkatli hverjum skal vera lás með lóðréttri málmstétt 5 mm þykkri og 40 mm. í þvermál svo á hana megi festa þrýstimæli skoðunarmanna. Stéttir af þessari stærð má setja á efri reynilásinn. Ofarlega á ketilhylkinu eða eimhylkinu, ef til er, skal vera lás með ½ þuml. pípuskrúfu á endanum til sambands við þrýstidælu skoðunarmanna. Efst á katlinum eða eimhylkinu skal vera lás til þess að hleypa út um lofti við þrýstiraunina.

**Sæti fyrir
mæla
skoðunar-
manna.**

28. gr.

Katlar, eimhylki og því um líkt skulu vera með þeim manns mugum, er þarf til þess að skoða þau innan. Aðgang skulu þau og vera til þess að skoða þau að utan sbr. 49. gr. Ef þau eru af þeirri gerð eða stærð, að ekki verði komist inn í þau, skulu vera á þeim svo mörg ræstiop, að athuga megi þau innan, utan frá. Smuguhlerar og annað slíkt má ekki vera úr steypujárni.

**Mann-
smugur.**

29. gr.

Á pípu hverri, sem liggur úr eimkatli, skal vera stífla rétt við ketilinn.

**Stíflur á
pípum frá
kötlum.**

30. gr.

Á hverjum eimkatli sjálfum skal vera stífluloki til þess að loka fyrir aðal-
eimsambandið. Loki þessi skal vera úr mjög traustu efni, og skal honum svo fyrirkomið, að honum sé auðlokað frá kyndistæði eða palli.

31. gr.

Hver ketill skal búinn botnlási (eða loka) til þess að hleypa burtu vatni af ketilbotninum. Lásinn skal vera úr traustu efni og vandlega festur á sjálfan ketilinn; tryggilega skal einnig um frárásarpípuna búið.

Botnlás.

32. gr.

Á hvern eimketil sjálfan skal traustlega og svo að við blasi setja ketilþrýstinginn, smiðjumerki og raðtölu ketilsins eða annað merki, er sjálfkenni hann, svo og smíðaárið.

**Merki á
katlinum.**

33. gr.

Forkatlar, eimar, bætivatnstæki og því um líkt, þar sem vatn er hitað og eimt við þrýsting, skulu hvort sem þau eru hituð með eldivið, eimi eða á annan hátt. fullnægja þeim kröfum, sem gerðar eru til eimkatla um styrkleik og öryggisloka, eftir því sem gerð þeirra leyfir. Samsvarandi kröfur eru gerðar til allra hylkja sem innan-þrýsting mæta.

**Forkatlar,
eimar o.fl.**

34. gr.

Eimpípur skulu vera svo gerðar og þeim svo fyrirkomið, að þær geti þanist og dregist saman án þess að hætta stafi af; á þeim skulu því vera sterkar stéttir og stórar bugður eða þéttihólkar, með þannig löguðum öryggishöldum, að eimþrýstingurinn geti ekki dregið pípunar úr þeim.

Eimpípur.

Eimpípur mega ekki vera úr steypujárni; þó er leyfilegt að hafa stutt T-löguð stykki úr steypujárni á pípum, sem ekki eru meira en 10 cm. að þvermáli.

Eimpípur úr eir, sem eru meira en 10 cm. að þvermáli, skulu vefðar stálböndum eða því um líku, þegar þrýstingurinn er hár. Ekki er leyfilegt að nota eirpípur fyrir eim, sem er yfirhitaður og er heitari en 250°. Gæta skal þess, að mikið vatn geti ekki safnast fyrir í eimpípunum og að á þeim séu rásir fyrir eimvatnið.

35. gr.

Sé þrýstingur á tveimur eða fleiri kötlum misjafn, en pípum svo skipað, að eimur með hærri þrýstingi geti af vangá leiðst inn í ketil með lægri þrýstingi, skal setja sjálfloka í pípuna, er gengur til ketilsins með lægra þrýstingnum; enn fremur skal sá ketill hafa varaloka (lítinn öryggisloka), svo að eimurinn streymi út í vélarúmið, þegar þrýstingurinn í pípunni er orðinn hærri en lægri ketilþrýstingurinn.

**Sambönd
katla með
mismuandi
þrýsting.**

36. gr.

Sé eimur með lægri þrýsting en ketilþrýstingi leiddur gegnum loka, þrýstilétta eða því um líkt til véla, bulluhylkis, ofns, eimstóar eða því um líks og ef hylki það, sem við eiminum tekur, er eigi nógu traust til þess að þola fullan ketilþrýsting, þá skal vera á því öryggisloki, sem hleypir út öllum þeim eimi, sem að streymir, jafnskjótt og hæsta leyfilegum þrýstingi er náð.

**Aukavélar
gerðar
fyrir lægri
þrýsting.**

B. Gangbúnaður.

37. gr

Hreyfihlutar gangbúnaðarins, svo sem ásar, gangreimar og ganghjól, skulu vera tryggilega afgirtir eða á annan hátt svo um þá búið að mönnum sem hafast við, þar sem slíkur búnaður er, stafi ekki hætta af. Hlífar eða girðingar teljast þó ekki nauðsynlegar, ef gangbúnaðurinn er minnst 1,9 m. fyrir ofan gólf eða palla, þar sem verkamenn ganga um.

Tengihlutar ása skulu, hvar sem er, vera hlífum búnir, þannig að engar ójöfnur, sem standa út og gripið geta í föt verkamanna, svo sem fleygar, naglahausar og slíkt sé óvarið. Hlífar skulu vera sléttar og vel festar, svo ekki losni.

Tannhjól öll skulu hafa hlífar. Tengihlutar samsettra tannhjóla og ganghjóla skulu vel varðir. Ekki mega naglahausar, skúrfrær eða fleygar nema út fyrir braut ganghjóls.

Samsetning reima skal vera sljett, og reimlásar falla vel að reiminni. Umbúnaður reima skal vera svo, að ekki stafi hætta af, þó að reim slitni.

Hlífar og girðingar um gangbúnað.

38. gr.

Laus tengsl eða laus og föst ganghjól skulu vera á gangbúnaði, þannig, að stöðva megi frá vinnustofu, þó að aflvélin gangi. Ef þessu verður ekki viðkomið, skal mega gefa merki frá vinnustofunni um að stöðva vélina. Þar sem rafhreifill er notaður, skal vera hægt að rjúfa strauminn á stað, sem er greiður aðgöngu innan vinnustofunnar.

Ef sama aflvél knýr marga sjálfstæða aðalása, skal mega stöðva hvern ás fyrir sig, þó að vélin haldi áfram að ganga.

Umbúnaður til að stöðva aflvél.

C. Vinnuvélar.

39. gr.

Um vinnuvélar gilda ákvæði 16. til 38. gr., að svo miklu leyti sem við á.

Kasthjól vinnuvéla skal vera með hlíf, nema svo sé umbúið, að hjólið sé slétt og heilt innan við umgjörðina.

Ef vinnuvél er í gryfju fyrir neðan venjulegan gólfflöt, skal utan um gryfjuna vera 10 cm. há umgerð og girðing 1 m. há, sæmilega traust og fest í gólf eða vegg.

Ekki mega vinnuvélar standa þéttar saman en svo, að sá, sem við hverja vél vinnur, eigi ekki á hættu að koma svo nærri annari, að hætta geti stafað af.

Göng milli véla skulu vera svo breið og há, að verkamenn geti án hættu gengið þar um.

Ekki má efni eða aðrir hlutir vera á göngum, nema sem svarar til efnis eða verkefnis til eins dags fyrir hvern verkamann, og ekki meira en svo, að hæfilegt gangrúm sé eftir.

Vélar, sem ekki eru hæfilega langt frá öðrum vélum, skal girða af meðan þær vinna,

Frá hverri vinnuvél skal þannig gengið, að stöðva megi hana á þeim stað, þar sem við hana er unnið. Skal hún því búin lausu og föstu ganghjóli eða lausum tengslum.

Aflvél má ekki setja í hreyfingu, nema gefið sé merki í allar vinnustofur með vélum sem aflvélin knýr.

Vélar má ekki hreinsa, smyrja eða aðgæta, þegar þær eru í gangi, nema gert verði án þess að taka í burtu hlífar, eða ekki sé hætta á, að hreyfihlutar vélarinnar geti snert föt verkamanns.

Hver sá, sem býr til vélar, selur eða setur þær upp, getur krafist umsagnar skoðunarmanns um, hvort vélin sé hæfilega hlífum búin.

Hlífar, girðingar og umbúnaður.

IV. KAFLI.

GÆZLA.

40. gr.

Sá einn hefir rétt til gæzlu eftirlitsskyldra eimkatla, sem hefir vélstjórapróf eða leggur fram vottorð frá nefnd þriggja manna, sem atvinnumálaráðherra til þess skipar, að hann hafi næga þekkingu á gæzlu eimkatla, enda sé hann 18 ára og reglusamur.

**Gæzlu-
maður
eimkatla.**

41. gr.

Til þess að gæta jafnframt vélar utan þess herbergis sem eimketill er í, þarf gæzlumaður eimketils leyfi skoðunarmanns.

42. gr.

Við gæzlu ketils skal sérstaklega gæta þess, sem hér segir:

- a. Að nægilegt vatn sé á katlinum, þegar hitað er upp. Þegar eimur er kominn, skal prófa reynilása og stíflur, vatnshæðarglas og veitileiðslur.
- b. Þegar fullur þrýstingur er kominn á ketilinn skal athuga þrýstimæli og öryggisloka. Öryggislokanum má alls ekki loka eða þyngja farg hans. Blásið sé gegnum vatnshæðarglas minst á einnar stundar fresti.
- c. Hafi vatnshæðin einhverra orsaka vegna fallið svo mikið að hún sjáist ekki á vatnshæðarglasinu, eða komi ekki í ljós í reynilásunum, skal láta ketilinn kólna hægt og bæta á hann vatni, þar til er vatnshæðin er hæfileg. Hafi einhver hluti ketilsins glóhitnað eða breytt að lögun, skal þegar tjá það skoðunarmanni. Ekki má nota ketilinn aftur, fyr en fengið er leyfi skoðunarmanns, að aflokinni skoðun.
- d. Erindislausum mönnum skal stranglega bannaður aðgangur að herbergi, sem ketill er í.
- e. Ketillinn skal hreinsaður og skoðaður utan og innan svo oft sem þurfa þykir.
- f. Alla galla ketilsins, sem kunna að koma í ljós við notkun hans, skal gæzlumaður þegar birta eiganda eða notanda, sem þá er skyldur að bæta gallana.
- g. Komi fyrir, að ketill springi, gassprenging verði, eða ketill eða eimpípur á einhvern hátt verði fyrir miklu áfalli, skal strax tjá það skoðunarmanni. Að svo miklu leyti sem við verður komið, skal ekkert hreyfa á staðnum fyr en skoðunarmaður leyfir, nema brýn nauðsyn krefji.
- h. Fyrirskipunum skoðunarmanna um meðferð og öryggi katla skal stranglega framfylgt. Ef skoðunarmann virðist meðferð eða hirðing ketils vanrækt, getur hann fyrirskipað reglubundnar hreinsanir, þó ekki með skemmra millibili en 3 vikna, ef ketill er í notkun 12 tíma dag hvern, og hlutfallslega, ef hann er notaður skemur eða lengur.
- i. Gæzlumaður riti í skoðunarbókina alla þá galla, sem fram kunna að koma á katli, svo og allar viðgerðir og alt um notkun ketilsins.

**Skyldur
gæzlu-
manna
eimketils.**

43. gr.

Sá einn hefir rétt til að gæta eimvélar, er lokið hefir íslenzku vélstjóraprófi eða lagt getur fram vottorð um að hafa unnið að gæzlu eimvéla í minst 2 ár.

**Gæzlu-
maður
eimvélar.**

44. gr.

Sá einn hefir rétt til þess að gæta hreifils stærri en 100 hestöfl, er fullnægir kröfum þeim, sem gerðar eru í 43. gr.

Sé aflvél hreifill frá 12 - 100 hestafla, skal gæzlumaður hafa staðist námsskeiðspróf Fiskifélags Íslands um meðferð hreifla. Til þess að gæta hreifla minni en 12 hestafla, skal vélgæzlumaður geta fært sönnur á, að hann þekki almennar reglur við gæzlu hreifla.

**Gæzlu-
maður
hreifils.**

V. KAFLI. SKOÐUN.

45. gr.

Samkvæmt lögum um eftirlit með verksmiðjum og vélum skal hver sú verksmiðja, verkstæði eða vinnustöð, er lög þessi ná til skoðuð af lögskipuðum skoðunarmönnum.

Þegar aðalskoðun er framkvæmd í verksmiðjum eða verkstæðum, skal athuga húsakynni, fyrirkomulag véla allra, svo og að ákvæðum um öryggi alt og hreinlæti sé fylgt.

**Skoðunar-
skyldar
verk-
stöðvar.**

46. gr.

Þegar ný verksmiðja eða verkstæði er tekið til notkunar, eða ef gömlu verkstæði er breytt svo mikið, að gagngerð breyting hafi átt sér stað á fyrirkomulagi véla, eða gerðar hafa verið miklar umbætur eða viðgerðir, skal eigandi eða notandi beiðast skoðunar. Beiðni um skoðun skal send skoðunarmanni, og ber þá að framkvæma skoðun svo fljótt sem unnt er.

Beiðni um skoðun.

47. gr.

Áður en skoðaður er eimketill, sem ekki hefir áður verið skoðaður hér á landi, eða gamall ketill, sem hefir verið undir eftirliti, en fengið hefir gagngerða viðgerð, þannig að breyzt hafi gerð hans eða stærð, skal beiðandi skoðunar láta skoðunarmanni í té uppdrátt og nákvæma lýsingu á katlinum, gjörða af ketilsmiðnum. Í lýsingu þessari skal vera merki ketilsins, nafn ketilsmiðju eða ketilsmiðs og smíðaár ketilsins. Lýsingin skal hafa að geyma nákvæma lýsingu á gerð ketilsins, stærð og styrkleik hinna ýmsu hluta hans.

Uppdráttur af katli og lýsing.

48. gr.

Eftir máli því, sem uppdrátturinn greinir á stærð og þykt helstu hluta ketilsins, reikna skoðunarmenn, samkv. reglum þeim, er þar að lúta, styrkleik ketilsins, er samsvari þeim ketilþrýstingi, sem tilgreindur er sbr. 20. gr.

Styrkleikur ketils.

Séu einhverjir hlutar ketilsins ekki svo traustir sem krafist er í 20. gr. skal lækka ketilþrýstinginn svo, að hann reyni ekki á þá um hóf fram.

Þegar nýir öryggislokar eru mældir í fyrsta sinn, geta skoðunarmenn ennfremur krafist þess að fá í hendur, sér til leiðbeiningar, nákvæman uppdrátt af þeim, staðfestan af smiðnum.

49. gr.

Aðalskoðun á katli fer fram áður en hann nýsmíðaður er tekinn til notkunar, eftir aðalviðgerð eða flutning (forandkatlar undanskildir) og fjórða hvert ár, miðað við síðustu aðalskoðun.

Aðalskoðun eimketils.

Aðalskoðun eimketils er í því falin að þrýstiprófa ketilinn og rannsaka, hvort öllum ákvæðum um smíði ketilsins og búnað hans, svo og hvort ákvæðum um gæzlu og viðhald hans hefir verið fylgt.

Við aðalskoðun fer fram skoðun ketils bæði utan og innan. Skal athuga ytra og innra borð hans, svo og undirstöðu og múr ef til er. Athuga skal hvort í plötum eru holur, ryð eða eyðing; athuga skal og öll samskeyti, og hvort dældir, bólur eða því um líkt er á þeim hlutum, sem eldur eða reykur leikur um. Þótt ketill sé skoðaður að utan, þarf eigi að taka utan af honum nema þar, sem grunur er á að leki um samskeyti eða annarsstaðar. Komi veruleg eyðing eða önnur veila í ljós, skal bora göt á ketilinn og mæla þyktina. Þau mál skal færa inn í eftirlitsbókina.

Leiði skoðun í ljós, að eigi er örugt að nota ketil með þeim ketilþrýstingi, sem verið hefir, skal reikna á ný styrkleika ketilsins, sbr. 20. gr. og færa ketilþrýstinginn niður, eftir því sem reikningurinn sýnir, að nauðsynlegt sé, sbr. 48. gr.

50. gr.

Áður en aðalskoðun fer fram, skal eigandi eða notandi ketils undirbúa allt sem nauðsynlegt er, til þess að skoðunin geti orðið fullkomin, og ber skoðunarmönnum að tilkynna aðalskoðun, með hæfilega löngum fyrirvara, svo að undirbúa megi skoðunina svo sem þeir ákveða.

Tilkynning um aðalskoðun.

51. gr.

Alla eimkatla með búnaði þeirra, eimhyllkjum, yfirhiturum o.s.frv. skulu skoðunarmenn reyna með þrýstingi sbr. 49. gr.

Þrýstiraun.

Þegar þrýstiraun fer fram, skal svo sem frekast er unt blása loftinu úr katlinum, svo hann sé fullur af vatni, skal þá athuga, hvort ketillinn við reynzlu þá, er síðar getur, reynist lekur til muna eða aflagast svo, að hættulegt geti verið að nota hann, með þeim ketilþrýstingi, sem hafður hefir verið eða reiknaður er. Lekinn er talinn til muna, þegar vatn vætlar út við þrýstiraunina öðruvísi en í úða eða dropatali.

52. gr.

Nú hefir ketill aflagast til muna eða verulegur leki komið í ljós, svo að óleyfilegt þykir að nota hann áfram við þrýsting þann, sem hafður hefir verið eða reiknaður, og skal þá hætta við þrýstiraunina og hefja aðra nýja, eftir að gert hefir verið við gallana, eða, ef eigandi eða notandi kýs heldur, færa ketilþrýstinginn svo niður, að ekki komi fram leki að marki eða ketill aflagist að mun, þegar þrýstiraun síðar fer fram.

53. gr.

Um leið og þrýstiraun fer fram, skal rannsaka, hvort öryggislokarnir og farg þeirra er í samræmi við ketilþrýstinginn, samkvæmt þrýstimæli skoðunarmanna og markinu á þrýstimæli ketilsins.

Í fyrsta sinn sem ketill er reyndur með þrýstingi, skal stimpla öryggislokana, aðalhluta þeirra og mælitæki þau, sem höfð eru til þess að takmarka fargið; málin skal rita í skoðunarbókina.

**Reyndir
öryggis-
lokar.**

54. gr.

Sé ketill reyndur erlendis, skal ákveða þrýstinginn eftir styrkleik ketilsins sbr. 48. gr., og eftir niðurstöðu þrýstiraunar erlendis og raunþrýstingi þeim, er síðar segir sbr. 55. gr.

Þegar skoðaðir eru nýir katlar, smíðaðir í öðrum löndum, má sleppa þrýstiraun, ef fullar sönnur eru færðar á, að hún hafi fram farið að lögum þess lands og að niðurstaðan hafi verið fullnægjandi; þó skal vottorð greina þau atriði, sem þarf til þess að ganga úr skugga um hvort katlarnir svara þeim fyrirmælum, sem hjer gilda.

**Eimketill
reyndur
erlendis.**

55. gr.

Raunþrýstingur nýrra katla skal vera tvöfaldur ketilþrýstingurinn, en við síðari þrýstiraunir 1½ sinnum ketilþrýstingurinn.

Niðurstöður af skoðun ketilsins, rannsóknum og þrýstiraunum skal rita í skoðunarbókina.

56. gr.

Í nýjum verksmiðjum og verkstæðum, sem fengið hafa gagngerða viðgerð á vélum, skal rannsaka eimpípurnar vandlega og kveiktar og soðnar pípur, sérstaklega sjálfa kveikinguna og suðuna.

Með þrýstingi skal reyna aðalpípur, sem eru meiri en 76 mm. að þvermáli og ætlaður er fyrir háþrýsting (yfir 8 kg./cm²). Skal raun þessi gerð við aðalskoðanir.

Raunþrýstingur pípa skal vera eins og segir um raunþrýsting katla.

Niðurstöðu af rannsóknum og þrýstiraunum eimpípa skal rita í skoðunarbókina.

**Þrýstiraun
eimpípa.**

57. gr.

Við aukaskoðun skulu skoðunarmenn líta eftir að öllum ákvæðum um viðhald, umbúnað og gæzlu véla og katla sé framfylgt.

Á eimkötlum í verksmiðjum með reglubundinni notkun skal fara fram aukaskoðun minnst einu sinni á ári, þó má sleppa aukaskoðun það ár, sem aðalskoðun á fram að fara.

Við aukaskoðun er ketillinn skoðaður utan og innan, og skal hann þá vera hreinsaður; ber eiganda eða nothafa ketills að sjá svo um, að ketillinn sé hreinsaður og svo undirbúið sem þurfa þykir.

**Aukaskoð-
un eim-
katla og
véla.**

58. gr.

Hvert fyrirtæki, sem notar eftirlitsskylda vél eða eimketil skal hafa eftirlitsbók.

Eftirlitsbókin skal vera gegnumdregin og með blaðsíðutölum og löggilt af lögreglustjóra.

Í bókina skal rita skipulega og greinilega og blað má ekki rífa úr henni og eigi afmá eða gera ólæsilegt það, sem skrifað hefir verið.

Þegar eftirlitsbók er á enda, eða ónýtist, skal eigandi eða notandi útvega nýja bók og láta löggilda hana. Skal þess getið í gömlu bókinni, að ný bók hafi verið löggilt og hvenær

**Skoðunar-
bækur**

það sé gert. Sé ekki hægt að leggja gömlu bókina fram, skal geta ástæðu í nýju bókinni.

Á titilblaðmu skal standa tegund fyrirtækisins og nafn eiganda, ennfremur aðrar greinargerðir samkv. fyrirmynd bókarinnar.

Þá skal fremst í bókinni koma svo nákvæm greinargerð, sem auðið er, fyrir húsa og herbergjaskipun, svo og um fyrirkomulag véla og katla, alt samkvæmt fyrirmynd bókarinnar.

Mál og vog skal reikna eftir metrakerfinu.

Þegar vinnustöð er skoðuð í fyrsta sinn, eða eftir að nýjar vélar hafa verið fengnar, eða eftir gagngerðar breytingar eða viðgerðir húsa- og véla, skulu skoðunarmenn hjálpa eiganda og vélgæslumanni að ganga frá greinargerð þeirri, sem nauðsynleg er samkvæmt því, sem að framan er sagt.

Í skoðunarbók skal rita hvenær gert hefir verið við helztu galla, sem komið hafa í ljós, svo og hversu lengi vél eða ketill hefir verið í notkun. Forstöðumaður vinnustöðvar og vélstjóri staðfesta með undirskrift sinni, að rétt sé það, sem bókað hefir verið.

Niðurstöður skoðana þeirra, yfirskoðunar, aðalskoðana og aukaskoðana, sem löggin um eftirlit með verksmiðjum og vélum greina, svo og skoðanir þær og þrýstiraunir o. s. frv., sem gerðar eru af hinum skipuðu skoðunarmönnum, skulu skoðunarmenn rita í skoðunarbókina og rita nöfn sín undir til staðfestu, að rétt sé.

VI. KAFLI. HEGNINGARÁKVÆÐI.

59. gr.

Brot á lögum um eftirlit með verksmiðjum og vélum eða reglugerð þessari, varða sektum frá 20 - 2000 krónum, nema þyngri hegning liggi við að lögum.

60. gr.

Ef vinnuveitandi eða sá, er heldur uppi verksmiðju eða verkstæði, vanrækir að tilkynna fyrirtæki, sem lögum samkvæmt er háð eftirlitsskyldu, skal hann sæta sektum frá 20 - 1000 krónum.

Verkamaður, sem brýtur ákvæði um hreinlæti á vinnustöðvum eða um öryggisumbúnað aflvéla og annara véla eða tekur burtu eða skemmir nauðsynlegar hlífar skal sæta sektum frá 20 - 500 krónum.

Ef sá, er heldur uppi eða stýrir fyrirtæki, eða verkamaður, sem þar vinnur, vanrækir að framkvæma fyrirskipaðar öryggisráðstafanir skoðunarmanna um húsakynni og vélar, varðar það sektum frá 50 - 1500 krónum.

Eigandi eða notandi eimketils svo og gæzlumaður bera ábyrgð á því, að fylgt sé til fullnustu öllum öryggisákvæðum, um viðhald og gæzlu ketilsins með tækjum þeim, sem honum fylgja. Brot á reglum um umbúnað og gæzlu eimkatla varða sektum frá 50 - 2000 krónum, nema þyngri hegning liggi við að lögum.

61. gr.

Sá, sem gerst hefir brotlegur gegn ákvæðum reglugerðar þessarar, er einn ábyrgur, hvort heldur er vinnuveitandi, stjórnandi, vélgæzlumaður eða verkamaður.

62. gr.

Með mál út af brotum á reglugjörð þessari skal fara sem almenn lögglumál.

Reglugjörð þessi er hérmeð sett samkvæmt lögum nr. 24, 7. maí 1928 og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 16. febrúar 1929.

Tryggvi Þórhallsson.

Vigfús Einarsson.